

СТАНОВИЩЕ

за дисертационния труд

на докторант Силвия Йорданова Спасова на тема

„Обезпечение на иска”

за придобиване на образователната и научна степен „доктор”

от Велина Годорова, доцент по Гражданско и семейно право в Юридическия факултет на ПУ „П. Хилендарски”, член на научното жури

Уважаеми членове на научното жури,

Възможността да се запозная и изразя становище по този впечатляващ с обема, научния си апарат, анализа и изследователските си изводи и предложения научен труд, беше удоволствие за мен.

Дисертабилността на съчинението се определя от липсата на самостоятелно монографично изследване по въпросите на обезпечението на иска, особено в контекста на новия Граждански процесуален кодекс. Тази празнота, както и продължаващата дискусия по основни въпроси на обезпечението на иска, включително противоречивата съдебна практика и особено ТР №1/2010 г. на ОСГТК на ВКС с неговите особени мнения, правят темата особено актуална. Поради това дисертацията отговаря на определена потребност на теорията, практиката и законодателя.

Дисертационният труд е в обем от 428 страници и включва увод, четири глави, заключение и библиография. Библиографията отразява 150 продуктивно използвани източника, от които 113 на кирилица и 37 на латиница. Библиографската справка свидетелства за отличното познаване от авторката на специализираната научна традиция в полето на своето изследване и за активното и критично използване за собственото проучване.

Авторката определя като предмет на проучването си – действащата правна уредба на обезпечението на иска (ограничено до производството по допускане на обезпечението), а като изследователски задачи – критичен анализ на института с

прилагане на правно-догматичния, исторически и сравнително-правен методи с цел формулиране на предложения за усъвършенстване на уредбата.

Дисертацията на г-жа Спасова притежава всички черти на цялостно, логически последователно изградено и задълбочено научно изследване. Въпреки високоспециализираната си насоченост, текстът е достъпен и обогатява читателя със системното и изчерпателно излагане на темата, със стегнатия си, ясен и убедителен стил. Авторката демонстрира овладяна технология на научното изследване, за което са допринесли не само изключително доброто познаване на уредбата, съдебната практика и на чужди законодателства. От значение са и практическата експертиза, и опита ѝ от преподавателската работа. Резултатът е оригинално, теоретически задълбочено и практически полезно съчинение, в което авторката уверено и убедително е аргументирала тезите си и предложенията *de lege ferenda*.

По-конкретно качествата на труда могат да се очертаят както следва:

- **В глава първа „Обща характеристика”,** пестеливо и целенасочено е представен историческият контекст на съвременния институт на обезпечението на иска. Богато е аргументирана тезата за самостоятелния характер на обезпечителното производство, като са изследвани неговите характеристики и приложимостта на обезпечителната защита в отделни производства. Интересен и полезен паралел е направен например, с привременните мерки в някои особени искиви производства и в производства по спорна администрация на гражданските правоотношения. За съжаление под линия е маркирана противоречива практика на ВКС по възможността да се приложи обезпечителна защита при спорове за родителски права. Становището на докторантката по този въпрос, предвид нейната компетентност, без съмнение би било изключително полезно. С практическо значение е анализа на българската уредба в светлината на европейското право относно прилагането на обезпечителни мерки във връзка с решения на чуждестранен съд.

- **Във втора глава – „Право на обезпечение на иска”,** пространно и задълбочено, с примери от практиката, са изследвани конкретните проявления на обезпечителната нужда с оглед на вида на иска. Интересен, практически насочен и подкрепен със сравнителноправни аргументи, е анализът на обстоятелствата, изключващи обезпечителната нужда и необходимостта от обосноваването и доказването ѝ; на изискването за подходяща обезпечителна мярка и на някои хипотези на връзката ѝ с адекватността на обезпечителната мярка, както и анализът на допустимото съдържание на обезпечителните мерки с оглед предотвратяване на удовлетворяване на спорното право чрез обезпечението.
- **В глава трета „Производство по допускане на обезпечението”** са изследвани конкретни въпроси по движението на молбата за обезпечението, вкл. компетентен съд по дела с международен елемент, правната характеристика на акта, с който приключва производството и неговите правни последици, както и защита срещу порочното определение на съда.
- **Глава четвърта „Отмяна и замяна на допуснатото обезпечение”** е посветена на основанията за отмяна на обезпечението и производството, по което се осъществява отмяната, както и на отговорността за ищеца за вреди, причинени на ответника.

Становището ми е, че дисертацията на г-жа Силвия Спасова, като едно задълбочено, теоретично и практически важно съчинение, запълващо празнота в теорията на гражданския процес и извеждащо убедителни предложения *de lege ferenda*, има всички качества за публична защита, а авторката ѝ – притежава без съмнение теоретичния и изследователски капацитет за самостоятелна творческа работа в областта на гражданскопроцесуалната теория.

С това изразявам становище и, че авторефератът на дисертацията е изготвен стриктно в съответствие с академичните стандарти и посочените в него

приноси на дисертантката са точно формулирани и отразяващи постиженията на автора.

Считам, че представеният от докторантката Силвия Йорданова Спасова дисертационният труд „Обезпечение на иска” отговаря на изискванията на чл. 6, ал. 3 ЗРАСРБ, чл. 27, ал. 1 ППЗРАСРБ и чл.66 ПУРПНСЗАДСУ и съдържа научни или научноприложни резултати, които представляват принос в науката.

Въз основа на всичко казано по-горе, най-убедено смятам, че уважаемото жури има пълното основание да присъди на **Силвия Йорданова Спасова** образователна и научна степен „Доктор” по научна специалност **граждански процес, научно направление 3.6 - „право”**.

доц. Велина Тодорова

15.01.2014 г.